

Rozwój rynku: Książki i Gazety (CN 49) — 2015–2025

Wprowadzenie

Handel zagraniczny Unii Europejskiej produktami objętymi kodem CN 49 (książki, gazety, pozostałe druki, manuskrypty i plany) przeszedł w latach 2015–2025 głęboką transformację. Całkowita wartość eksportu poza UE nieznacznie spadła (–7,3%), podczas gdy import wzrósł o 9,8%. Znacznie wyraźniejsze zmiany zaszły jednak w wolumenie i strukturze geograficznej oraz produktowej. Poniższy raport analizuje najważniejsze tendencje na podstawie danych z Przeglądu ogólnego handlu.

1. Cyfrowa transformacja: drastyczny spadek wolumenu przy utrzymaniu wartości eksportu

Eksport traci ilość, ale zyskuje na cenie jednostkowej

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana (%)
Eksport (wartość, EUR)	5 028 089 900	4 659 444 641	–7,3
Eksport (ilość, tony)	939 254	397 860	–57,6
Cena jedn. eksportu (EUR/t)	5 353	11 710	+118,8
Import (wartość, EUR)	3 172 309 392	3 484 450 055	+9,8
Import (ilość, tony)	437 110	371 879	–14,9
Cena jedn. importu (EUR/t)	7 257	9 370	+29,1
Bilans handlowy (EUR)	1 855 780 508	1 174 994 586	–36,7

Mimo spadku eksportowanej masy o ponad połowę, wartość sprzedaży zagranicznej obniżyła się jedynie o niecałe 8%. Świadczy to o przechodzeniu na towary o wyższej wartości jednostkowej, co potwierdza wzrost średniej ceny o blisko 119%. W imporcie efekt ten jest słabszy, ale również widoczny (–14,9% ilości przy +9,8% wartości).

Struktura produktowa podąża za cyfryzacją

Eksport – główne segmenty (wartość w mln EUR)

Kod CN	Opis	2015	2025	Zmiana %
4911	Pozostałe druki, obrazy, fotografie	1 667	1 860	+11,6
4901	Książki, broszury, ulotki	1 785	1 705	−4,5
4902	Gazety, dzienniki, czasopisma	599	262	−56,2
4907	Znaczki, banknoty, czeki	366	469	+28,0

Import – główne segmenty (wartość w mln EUR)

Kod CN	Opis	2015	2025	Zmiana %
4901	Książki, broszury, ulotki	1 522	1 560	+2,5
4911	Pozostałe druki, obrazy, fotografie	701	989	+41,1
4903	Książki dla dzieci	125	272	+117,5
4902	Gazety, dzienniki, czasopisma	352	182	−48,4

Źródło: Porównanie segmentów produktowych.

Zarówno w eksporcie, jak i imporcie gwałtownie kurczy się segment gazet i czasopism (spadek wartości o ok. 50–56%), co jest skutkiem cyfryzacji mediów. Wzrosty notują natomiast „pozostałe druki” (kategoria 4911) oraz książki dla dzieci.

2. Geograficzne przesunięcia: Chiny doganiają Wielką Brytanię, Rosja znika z mapy eksportowej

Import: błyskawiczny wzrost Chin i spadek znaczenia Hongkongu

Główni partnerzy importowi (wartość w mln EUR)

Partner	2015	2025	Zmiana %
Wielka Brytania	1 400	1 040	−25,7
Chiny	567	1 011	+78,5
Stany Zjednoczone	436	514	+18,0
Hongkong	102	47	−53,4
Indie	23	47	+101,8
Bośnia i Hercegowina	15	35	+139,7

Dane: Główni partnerzy handlowi.

Chiny praktycznie zrównały się z Wielką Brytanią pod względem wartości dostaw – w 2015 r. brytyjski import był 2,5-krotnie większy od chińskiego, a w 2025 r. różnica stopniała do niecałych 3%. Jednocześnie załamał się import z Hongkongu (−53,4%), a dynamicznie rosły dostawy z Indii oraz Bośni i Hercegowiny.

Eksport: wzrost do USA, załamanie w Rosji i spadek na tradycyjnych rynkach

Główni partnerzy eksportowi (wartość w mln EUR)

Partner	2015	2025	Zmiana %
Wielka Brytania	1 013	770	−24,0
Szwajcaria	1 172	972	−17,0
Norwegia	364	184	−49,4
Stany Zjednoczone	380	625	+64,5
Rosja	180	19	−89,3
Kanada	122	140	+14,3

Eksport do Rosji praktycznie zanikł (−89,3%), co jest bezpośrednim skutkiem sankcji po 2022 roku. Równocześnie doszło do znaczącego wzrostu sprzedaży do Stanów Zjednoczonych (+64,5%). Tradycyjni duzi odbiorcy – Wielka Brytania, Szwajcaria i Norwegia – odnotowali istotne spadki, częściowo związane z malejącym popytem na druki papierowe i efektem brexitu.

Rośnie rola mniejszych, ale stabilnych rynków

Wśród pozostałych kierunków uwagę zwracają wysokie współczynniki zmienności (CV) dla eksportu do Rosji (0,83) i Wielkiej Brytanii (0,54) oraz dla importu z Norwegii (0,82) – Zmienność i szoki. Mimo to takie rynki jak Kanada, Serbia czy Meksyk wykazują niską zmienność i stabilny wzrost, wspierając dywersyfikację geograficzną.

3. Wewnętrzna specjalizacja i szoki cenowe: Malta i Polska nowymi potęgami eksportowymi

Zmiana hierarchii unijnych eksporterów

Czołowi eksporterzy UE (wartość w mln EUR)

Kraj	2015	2025	Zmiana %
Niemcy	1 587	1 360	−14,3
Francja	705	578	−18,1
Włochy	406	455	+12,1
Holandia	409	294	−28,3
Hiszpania	319	295	−7,7
Polska	195	360	+84,4
Malta	123	325	+164,0

Źródło: Główni eksporterzy i importerzy w UE.

W ciągu dekady doszło do istotnego przetasowania: Niemcy i Francja straciły udziały, podczas gdy Polska i Malta odnotowały spektakularne wzrosty. Malta, która w 2015 r. eksportowała towary CN 49 za 123 mln EUR, w 2025 r. osiągnęła 325 mln EUR. Analiza specjalizacji (Najbardziej wyspecjalizowani eksporterzy) pokazuje, że Malta (RSCA = 0,639), Łotwa (0,584), Estonia (0,389) i Polska (0,332) są w 2025 r. najbardziej wyspecjalizowane w tym dziale.

Koncentracja rynku maleje – bardziej rozproszony handel

Wskaźnik Herfindahla-Hirschmana (HHI) dla importu spadł z 2524 do 2085 (–17,4%), a dla eksportu z 1112 do 957 (–14,0%) – Koncentracja rynku. Oznacza to, że zarówno źródła dostaw, jak i rynki zbytu stały się bardziej zróżnicowane, co zwiększa odporność unijnego handlu na wstrząsy.

Szoki cenowe: gwałtowne podwyżki na rynku USA i Maroka

System wykrył dwa istotne zdarzenia cenowe:

- **Import z USA (2022)** – nagły wzrost ceny jednostkowej o 28,2% przy stabilnym wolumenie. Udział USA w imporcie CN 49 wynosił wówczas 18,3%.
- **Eksport do Maroka (2021)** – cena eksportowa podskoczyła o 78,6%, podczas gdy ilość spadła o blisko połowę. W kolejnych latach utrzymały się wysokie ceny.

Źródło: Szoki cenowe.

Szok w imporcie z USA może odzwierciedlać wzrost kosztów produkcji i logistyki po pandemii, natomiast gwałtowna zmiana w eksporcie do Maroka wskazuje na zmianę struktury sprzedaży w kierunku produktów o znacznie wyższej wartości (np. banknoty, specjalistyczne druki zabezpieczone).

Wnioski

Handel UE wyrobami poligraficznymi w latach 2015–2025 charakteryzuje się czterema równoległymi procesami. Po pierwsze, postępująca cyfryzacja spowodowała załamanie masy towarowej, szczególnie gazet i czasopism, ale została skompensowana wzrostem cen jednostkowych, przez co wartość obrotów pozostała relatywnie stabilna. Po drugie, układ sił geograficznych uległ głębokiej zmianie: Chiny praktycznie zrównały się z Wielką Brytanią jako źródło importu, Rosja przestała być istotnym odbiorcą, a gwałtownie wzrósł eksport do USA. Po trzecie, wewnątrz UE nastąpiła redystrybucja produkcji – tradycyjni liderzy (Niemcy, Francja, Holandia) stracili udziały na rzecz Polski i Malty, które wyspecjalizowały się w tym dziale. Po czwarte, zaobserwowano silne szoki cenowe w handlu z USA i

Marokiem, które – przy malejącej koncentracji rynku – nie zagroziły ogólnej stabilności wymiany.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.